

РЕШЕНИЕ

№ 7509

гр. София, 08.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 06.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **749** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалби на Б. Л. Д. и А. В. Д. от [населено място], [улица], чрез адв. Д. Д., срещу Откази по издаване на лични карти с вх. № № 18595/07.012.2021г., и № 18596/07.012.2021г., обективирани в писмо с рег. № 513000-871 от 06.01.2022 г на началника на отдел „Български документи за самоличност“ при Столична дирекция на вътрешните работи.

Жалбоподателите, чрез адв. Д. излага доводи за незаконосъобразност на обжалваните откази. Сочи се, че жалбоподателите са пълнолетни български гражданин и като такива имат право да получат български документ за самоличност, съгласно чл. 4 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД). Счита, че няма законова процедура за заличаване на адрес и жалбоподателите към този момент са вписани в регистъра на населението с постоянен адрес: [населено място], [улица].

В съдебно заседание, жалбоподателите се представляват от адв. Д., която моли съда да постанови решение, с което да се отмени отказа и да бъде задължен административния орган да удовлетвори искането по заявлението. Претендира присъждането на разноски по делото, за които представя списък.

Ответникът - Началникът на отдел „Български документи за самоличност“ при Столична дирекция на вътрешните работи не се явява и не изпраща процесуален

представител. В писмена молба от юрк. Д. оспорва жалбата и претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на ответната страна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, Трето отделение, 60-ти състав, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

Б. Д. живее на адрес С., [улица]. На този адрес е регистрацията ѝ по постоянен адрес от вписването и в регистъра на населението до момента. На 07.12.2021 г., в Отдел „Български документи за самоличност“ СДВР, Б. Д. подава заявление за издаване на нова лична карта с вх. № 18595/07.12.2021 г. При подаване на заявлението тя с уведомена, че постоянният ѝ адрес е невалиден и трябва да представи удостоверение за постоянен адрес в тридневен срок.

А. Д. живее на адрес С., [улица]. На този адрес е регистрацията ѝ по постоянен адрес от вписването и в регистъра на населението до момента. Тя няма друго жилище или имот, на които да извърши адресната си регистрация.

На 07.12.2021 г., в Отдел „Български документи за самоличност“, СДВР, жалбоподателката подава заявление за издаване на нова лична карта с вх. № 18595/07.12.2021 г. При подаване на заявлението тя е уведомена, че постоянният ѝ адрес е невалиден и трябва да представи удостоверение за постоянен адрес в тридневен срок.

В изпълнение на указанията, и за двете лица е представено Удостоверение № 17/29.11.2021 г. и Удостоверение № 16/29.11.2021 г., издаден от длъжностното лице по гражданско състояние в район „С.“, Столична община, от който се установява, че лицето „има последен заявен постоянен адрес: [населено място]. [улица], заличен от НКНПА по силата на Заповед № СОА15-РД09-1181/18.09.2015 г. на кмета на Столична община”.

С писмо с рег. № 513000-871 от 06.01.2022 г. началникът на отдел „Български документи за самоличност“ при Столична дирекция на вътрешните работи отказва да издаде лични карти на жалбоподателите с ми с мотиви, че в указания 3-дневен срок няма приложено удостоверение за постоянен адрес, а само копие на писмо, че със Заповед № СОА15-РД09-1181/18.09.2015 г. на кмета на Столична община, адрес: С., [улица] заличен от НКНПА и е изтрит от НБД „Население”, а на основание чл. 111, ал. 2 от ЗГР, МВР е задължено да издаде всеки български личен документ с данните предоставени от ЕСГРАОН и е незаконосъобразно да бъде издадена лична карта без адрес или със заличен адрес, т. е. адрес, които не е предоставен по законов ред.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното

от правна страна:

Жалбите са подадени в срока по чл. 149 АПК, от лица с правен интерес – адресати на акта и срещу акт подлежащ на съдебен контрол. Обжалваното писмо е издадено на 06.01.2022 г., а жалбите са подадени по електронен път на 17.01.2022 г., т.е. в изискуемия срок, поради което е процесуални допустими.

Разгледани по същество са ОСНОВАТЕЛНИ.

Предмет на оспорване е отказът на началника на отдел „Български документи за самоличност“ при Столична дирекция на вътрешните работи да издаде български документ за самоличност – лична карта, на Б. Л. Д. и А. В. Д., за които не е спорно, че последният им регистриран постоянен адрес е в [населено място], [улица].

Отказът е обективиран в писмена форма и е подписан от административен орган, разполагащ с материална и териториална компетентност. Административният акт съдържа посочване на фактическите и правните основания за издаването му, поради което е мотивиран. От изложеното в него може се установят ясно и недвусмислено съображенията, обосновали отказа. Не са допуснати съществени процесуални нарушения на административнопроизводствените правила.

По отношение на приложението на материалния закон:

Процедурата по издаване на документ за самоличност представлява административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на Закона за администрацията, като формата на заявленията/исканията, редът и сроковете за отстраняване на недостатъци в тях, препращането на компетентен орган, сроковете за извършване на административни услуги, както и другите въпроси, свързани с издаването на актове във връзка с административното обслужване се определят в глава пета, раздел I от АПК, с оглед общата препратка на чл. 7 от Наредбата за административното обслужване. Предвид спецификата на настоящият случай относно реда за издаване на документи за самоличност, организацията и технологията на работа по издаване на българските лични документи в структурите на МВР се извършват съгласно разпоредбите на Закона за българските лични документи (ЗБЛД) и Правилника за издаване на българските лични документи (ПИБЛД) (ДВ, бр. 12 от 2010 г.). В §5, ал. 1 от ПИБЛД е посочено, че организацията и технологията на работа по издаване на българските лични документи в структурите на МВР се извършват по ред, определен с инструкция на министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл. 23, ал.1 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД), Личната карта на българските граждани е основен идентификационен документ за самоличност, валиден на територията на Република България или на територията на друга държава съгласно международни договори, като предвид чл. 31, ал.1 от ЗБЛД, те се издават и подменят от органите на Министерството на вътрешните работи по постоянния адрес на лицето след представяне на заявление и документи по гражданско състояние, издадени от местната администрация по ред, установен с акт на Министерския съвет.

Съгласно нормата на чл. 4, ал. 1 от ЗБЛД всеки български гражданин има право на документ за самоличност. В разпоредбата на чл. 29, ал. 1 от ЗБЛД е предвидено, че всеки български гражданин, който живее на територията на страната, е длъжен в срок до 30 дни след навършване на 14-годишна възраст да поиска издаването на лична карта.

В чл. 16 от ЗБЛД е предвидено съдържанието на българските лични документи. Чл. 18, ал. 1, т. 9 от ЗБЛД предвижда, че заявлението за издаване на български документ за самоличност задължително съдържа данни за постоянен адрес. Постоянният адрес е адресът в населеното място, което лицето избира да бъде вписано в регистъра на населението. Всяко лице може да има само един постоянен адрес (чл. 93, ал. 1 и 2 от Закона за гражданската регистрация). Всяко лице, подлежащо на гражданска регистрация, е задължено да заяви писмено своя постоянен и настоящ адрес.

В процесния случай издаването на документ на самоличност – лична карта от страна на органите на СДВР е отказано, на основание чл. 6, ал. 3 от Инструкция № Из-417 от 10.03.2010 г. за организацията и технологията на работа в структурите на МВР при издаване на българските лични документи, поради непредставяне на изискан документ в триденен срок.

В изискания срок жалбоподателите са представили Удостоверение № 17/29.11.2021 г. и Удостоверение № 16/29.11.2021 г., издаден от длъжностното лице по гражданско състояние в район „С.“, Столична община, където е записано, че последният заявен постоянен адрес на лицата е в [населено място], [улица] е заличен от заличен от НКНПА по силата на Заповед № СОА15-РД09-1181/18.09.2015 г. на кмета на Столична община. С посочените удостоверения жалбоподателите са заявили своя адрес.

Обективираният отказ за издаване на лични карти на началника на отдел „Български документи за самоличност“ при Столична дирекция на вътрешните работи са незаконосъобразни.

Съгласно приложимата норма на чл. 27, ал. 1 ЗБЛД всеки български гражданин е длъжен да посочи избрания от него постоянен адрес, който според легалното определение на §1, т.3 от Допълнителните разпоредби (ДР) е адресът в населено място на територията на Република България, където гражданинът е вписан в регистъра на населението. Определение за „постоянен адрес“ е дадено и в чл. 93, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР) - адресът в населеното място, което лицето избира да бъде вписано в регистъра на населението.

В случая, видно от приетия и неоспорен по делото личен регистрационен картон на Б. Л. Д. (л. 78 по делото) и А. В. Д. (л. 50 по делото) на основание чл.23 ЗГР, в графата „постоянен адрес“ е вписан следният адрес: [населено място], [улица]. Вписването е в съответствие с чл. 25 ЗГР, който регламентира какви данни следва да съдържа личният регистрационен картон, сред които и данни за постоянен адрес (т. 9).

В случая заличаването на адреса с заповед на кмета на СО от НКНПА, не заличава изцяло адреса на лицето и не го оставя без никакъв постоянен адрес, тъй като това е

законово и житейски недопустимо.

В съответствие с чл. 23 ЗГР всяко физическо лице, подлежащо на вписване в регистъра на населението, притежава електронен личен регистрационен картон в регистъра на населението. Според чл. 80, ал. 1 от Наредба за гражданското състояние (отм.), действаща по време при попълване на регистрационните картони на жалбоподателите, регистрите за населението се създават от личните регистрационни картони на гражданите, като в личните регистрационни картони се вписват следните данни: име, единен граждански номер, гражданство, месторождение, местоживеене, образование, трудови данни, семейно положение, социална група, номер на документа за самоличност, характерни белези, военен отчет, правни ограничения, причина и дата на смъртта, местожителство (чл. 81, ал. 1).

В случая, видно от приложения по делото лични регистрационни картони на жалбоподателите, като единствен адрес в него е вписан: [населено място], [улица].

Дори и позоваването на посоченото заличаване от НКНПА по силата на Заповед № СОА15-РД09-1181/18.09.2015 г. на кмета на Столична община не е основателно. "Заличаване на адресна регистрация" съгласно § 1, т. 3 от ДР на ЗГР е автоматизирано възстановяване на предходния постоянен и/или настоящ адрес на лицето. При служебна справка се установява, че единственият фигуриращ адрес на лицата е [населено място], [улица], поради което дори и заличен, то пак съгласно закона лицата се водят с този постоянен адрес. Още повече, видно от доказателствата по делото в тяхната съвкупност, лицата от раждането до настоящия момент живеят на посочения адрес, където получават съобщения и документи в хода на административното и съдебното производство. През целия си живот са обитавали единствено посочения адрес, който изпълнява хипотезата на постоянен, съвпадащ с настоящ такъв, вписан в личния им регистрационен картон.

Следва да се посочи, че притежаването на документ за самоличност е право и задължение на всеки български гражданин. Липсата на документ за самоличност поставя съответното лице в изключително уязвима ситуация. Такова лице на практика не може да извършва никакви правновалидни действия. Това не само ограничава правата на лицето в различни сфери на обществения и личен живот, но и го поставя в положение да не може да изпълнява редица свои задължения, за реализацията на които документът за самоличност е необходимост. На следващо място, съществуването на лица без документи за самоличност поставя цялата държавна и местна администрация, както и правоохранителните и правораздавателните органи в затруднено положение, тъй като съответното лице не може да бъде установявано и с него не може да се контактува по официален ред във връзка с всякакви административни въпроси.

В случая целта на закона е извършване на адресна регистрация по постоянен адрес и издаване на документ за самоличност на всеки един български гражданин. С нарушаване на целта на закона се допуска съществуването на лица без установена самоличност, което нарушава основни човешки права на съответните лица, прокламирани в Конституцията на Република България, Хартата на основните права

на Европейския съюз и Европейската конвенция за правата на човека, като право на свободно придвижване, упражняване на изборителни права, право на полагане на труд, право на лична свобода, което е недопустимо в една правовата държава.

При този изход на спора на жалбоподателите са дължат разноси в размер на 520 лева (петстотин лева адвокатско възнаграждение и 20 лв. за заплатени държавни такси), които своевременно са претендиране и е предоставен списък. Неоснователни са доводите на ответника за прекомерност, тъй като сумата на адвокатско възнаграждение е под законоустановения минимум съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните адвокатски възнаграждения.

Мотивиран от гореизложеното, Административен съд София-град, III отделение, 60 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалби на Б. Л. Д. и А. В. Д. от [населено място], [улица], чрез адв. Д. Д., срещу Откази по издаване на лични карти с вх. № № 18595/07.012.2021г., и № 18596/07.012.2021г., обективирани в писмо с рег. № 513000-871 от 06.01.2022 г на началника на отдел „Български документи за самоличност“ при Столична дирекция на вътрешните работи.

ВРЪЩА административната преписката на началника на отдел „Български документи за самоличност“ при Столична дирекция на вътрешните работи за продължаване на действия по подадените заявления съобразно мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Б. Л. Д. и А. В. Д. от [населено място], [улица] общо сумата от 520 (петстотин и двадесет) лева, представляваща разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване в 14– дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: